

NOWE KSIĄŻKI Z POLSKI

Newsletter nr 4

wrzesień - listopad 2020

OLGA TOKARCZUK

CZUŁY NARRATOR

WYDAWNICTWO Wydawnictwo Literackie,
Kraków 2020

STRONY 304

ISBN 9788308073056

OPIS

Olga Tokarczuk, której proza przekładana jest na ponad 28 języków, wprawdzie nie musi martwić się o kolejne tłumaczenia, jednak w wyborze nowości z ostatniego kwartału nie mogło zabraknąć jej nazwiska. Któż bowiem nie sięgnie po pierwszą książkę po-noblowską? Jest to pozycja dla miłośników twórczości pisarki obowiązkowa, zaś pozostali po zapoznaniu się z „Czułym narratorem” mogą nabrać większego zapału do lektury. Mamy tu do czynienia ze zbiorem esejów, z których ostatni to zapis mowy noblowskiej Tokarczuk, ale większość stanowi inteligentne wprowadzenie w tajniki jej pracy artystycznej. Rozważania o bohaterze, narratorze i innych elementach świata przedstawionego nie mają w sobie nic z nudy zajęć z poetyki: są pasjonującą wyprawą w świat tworzenia, o której my, zwykli śmiertelnicy, nie mamy zielonego pojęcia.

JOANNA BATOR

GORZKO, GORZKO

WYDAWNICTWO Znak, Kraków 2020

STRONY 656

ISBN 9788324061037

OPIS

„Gorzko, gorzko” Joanny Bator to powieść o losach prababki, babki, córki i wnuczki toczących się na tle skomplikowanego krajobrazu Dolnego Śląska. Nielinearna narracja sprawia, że przeżycia Berty - córki niemieckiego rzeźnika, naznaczonej traumatycznym dzieciństwem Barbary, zagubionej Violetty i współczesnej trzydziestolatki Kaliny zdają przeplatać się ze sobą. Chwył ten uwydatnia także łączność między pokoleniami i sprawia, że czytelnik zdaje się towarzyszyć Kalinie w rekonstruowaniu rodzinnej sagi. Do niewątpliwych zalet powieści należy sposób zarysowania sylwetek postaci kształtowanych przez wielką i małą historię, sugestywne odmalowywanie całej palety nastrojów i często niewypowiedzianych emocji, traumy i bólu, oraz zajmująca fabuła, która uzasadnia rozpisanie jej na ponad 600 stronach.

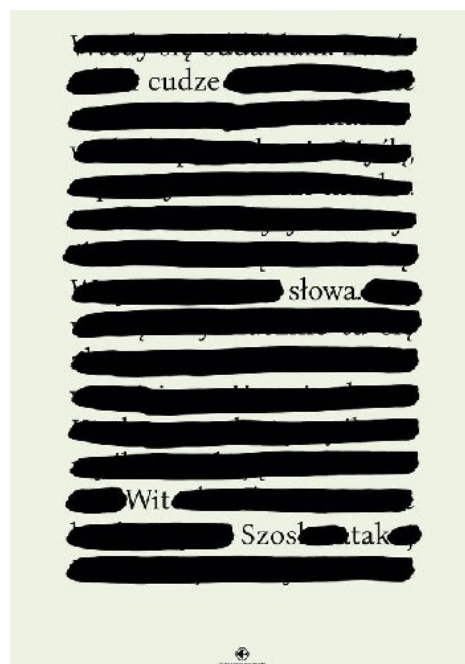
WIT SZOSTAK

CUDZE SŁOWA

WYDAWNICTWO Powergraph,
Warszawa 2020

STRONY 280

ISBN 9788366178380

OPIS

Czy my żyjemy życie, czy życie żyje nas? – mniej więcej takie pytanie zadaje jedna z bohaterów powieści. Jak na takie pytanie odpowiedzieć? Trzeba napisać powieść, rozłożyć ją na narracje różnych osób i patrzeć, jak przeglądają się one w sobie nawzajem. Każda snuta jest innym językiem, bo każdy z bohaterów – będąc innym, odrębnym człowiekiem – przemawia osobnym, własnym językiem.

Tu pojawia się problem zasadniczy: żyjemy życie czy je opowiadamy? Jesteśmy w stanie prowadzić swoją własną narrację? A może przyswajamy sobie opowieści innych i – nawet nieświadomie – nakładamy je na swoje własne? Mówimy zatem swoje życie, czy chowamy naszą egzystencję w cudzych słowach?

A nie są to po prostu słowa osób, z którymi styka nas los. To też wielkie narracje ludzkości, które co i rusz rozsiadają się w naszych opowieściach i przejmują władzę... Cudze słowa są naszymi, czy też nasze stają się cudzymi? Świetna, polifoniczna powieść Wita Szostaka stawia te pytania i zachęca do próby odpowiedzi.

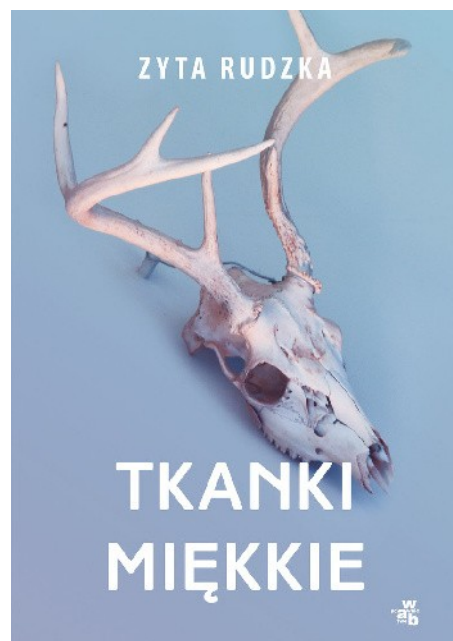
ZYTA RUDZKA

TKANKI MIĘKKIE

WYDAWNICTWO WAB/Foksal,
Warszawa 2020

STRONY 288

ISBN 9788328064225

OPIS

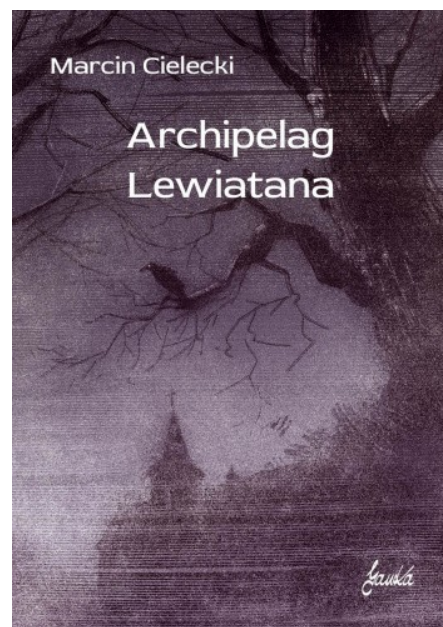
W „Tkankach miękkich” Zyta Rudzka kontynuuje motywy znane z jej poprzedniej powieści, znakomicie przyjętej „Krótkiej wymiany ognia”: starość i przemijanie, ze szczególnym uwzględnieniem seksualności oraz cielesności, a także przygląda się relacjom między rodzicem a dzieckiem – tyle tylko, że tu dotyczą one mężczyzn.

Michał i Ludwik, ojciec i syn, z zawodu lekarze, są różni, jednak obaj reprezentują kryzys męskości i jej tęsknoty. Mimo iż tym razem w charakterystycznej dla Rudzkiej dykcji, obfitującej w krótkie zdania o przestawnym szyku oraz zaskakujące połączenia rejestrów, stylów czy związków frazeologicznych, zdają się czasem pobrzmiwać fałszywe nuty, autorka znów dowodzi, że należy do najciekawszych językowo współczesnych polskich prozaików.

MARCIN CIELECKI

ARCHIPELAG LEWIATANA

WYDAWNICTWO JanKa, 2020
STRONY 400
ISBN 9788362247745

OPIS

"Archipelag Lewiatana" to debiut powieściowy Marcina Cieleckiego, dotychczas autora książek eseistycznych i zbiorów wierszy. Dodać należy od razu - debiut bardzo udany. Powieść przedstawia losy, a najwyraźniej portret psychologiczny Bartka Ostrowskiego, który popełniwszy najcięższą ze zbrodni, próbuje uciec za mury klasztoru: przed sprawiedliwością, przed złem świata, do którego się przyczynił, przed sobą samym, a może paradoksalnie przed Bogiem...

Tu jednak nie zaznaje spokoju, w jego głowie budzą się uśpione demony. Dodatkowo ci, którzy go otaczają, też mają swoje tajemnice, więc relacje budowane są na obustronnych kłamstwach.

Pisarz stawia w powieści pytania o odpowiedzialność jednostki za zło istniejące w świecie, sposób i sens podejmowania z nim walki. Przemyślana, znakomicie skonstruowana powieść będąca swoistym „zwierciadłem duszy” współczesnego zagubionego człowieka.

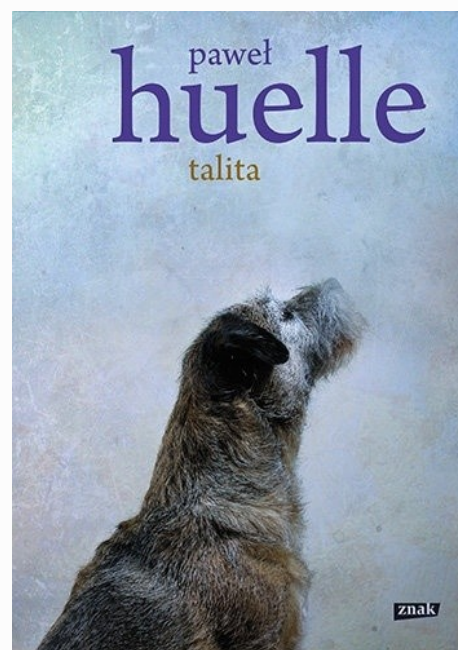
PAWEŁ HUELLE

TALITA

WYDAWNICTWO Znak, Kraków 2020

STRONY 320

ISBN 9788324060825

OPIS

Paweł Huelle, autor „Weisera Dawidka”, bodaj najważniejszej obok „Kamienia na kamieniu” Wiesława Myśliwskiego powieści polskiej lat 80., powraca tym razem ze zbiorem opowiadań, w którym na pierwszy plan wybija się to tytułowe, czyli „Talita”. Samotna, starsza już Maryjka rachuje się w nim ze swym dotychczasowym, przegranym życiem, wspominając przedwcześnie zmarłą siostrzenicę. Obok przemijania powracają tu inne ważne dla Huellego tematy: nieustannie przepracowywane dzieciństwo, poczucie utraty, dominująca nad wszystkim przeszłość. Huelle – podobnie jak wspomniany Myśliwski – jest prawdziwym mistrzem mowy polskiej i jednym z nielicznych prozaików współczesnych, którzy nie ocierają się o banał i nie poddają komercjalizacji. Jego opowiadaniom można by zarzucić pewną archaiczność czy staroświeckość, gdyby nie to, że tak pięknej, literackiej polszczyzny bardzo dziś brakuje.

ANGELIKA KUŹNIAK

SOROCZKA

WYDAWNICTWO Wydawnictwo Literackie,
Kraków 2020

STRONY 158

ISBN 9788308070598

OPIS

Angelika Kuźniak to w polskiej biografistyce – by użyć języka reklamy – prawdziwa marka. Jej książki, jak choćby biografia cygańskiej poetki Papuszy czy bestsellerowa pozycja poświęconą legendarnej polskiej artystce Zofii Stryjeńskiej, cieszą się zainteresowaniem czytelników i zbierają dobre recenzje. Fenomen Kuźniak najlepiej widać w jej najnowszej książce, "Soroczka". Tym razem autorka rozmawia ze swoimi bohaterami o śmierci, snując intymną opowieść o przygotowaniu do odchodzenia. Tytułowa soroczka (od rosyjskiego sorok, bo „czterdzieści prac wokół niej”), zwana też śmiertelnicą, to koszula tkana na ostatnią drogę. Ale tak naprawdę Kuźniak, dokumentując odchodzące w niepamięć zwyczaje pośmiertne, przygląda się tu życiu swoich bohaterów, a siła jej opowieści tkwi w umiejętności słuchania, wyczuleniu na język i we wspaniałej frazie.

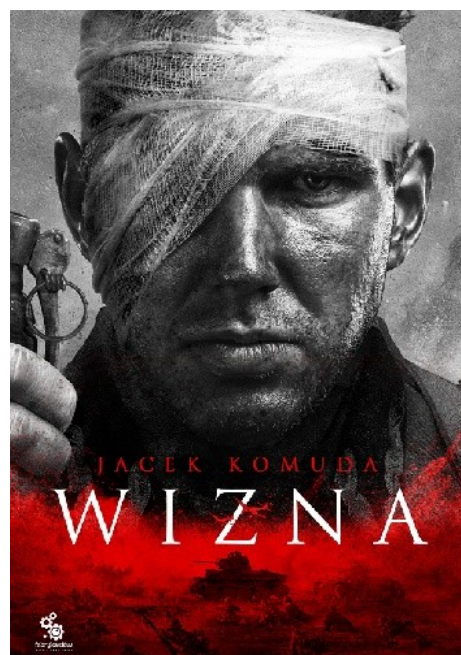
JACEK KOMUDA

WIZNA

WYDAWNICTWO Fabryka Słów,
Lublin-Warszawa 2020

STRONY 420

ISBN 9788379645886

OPIS

"Wizna" Jacka Komudy to trzecia część cyklu "Wrzesień 1939". Po bardzo udanych powieściach "Hubal" i "Westerplatte" otrzymujemy barwny obraz kolejnej z ważnych odston kampanii wrześniowej – obronę odcinka Wizna. Komuda, który wcześniej nakreślił wyraziste postaci oficerów wojska polskiego: majora Henryka Dobrzańskiego-Hubala, majora Sucharskiego i kapitana Dąbrowskiego, dowódców obrony Westerplatte, w najnowszej książce przedstawia postać kapitana Władysława Raginisa. To on, mając pod wodzą siedmuset żołnierzy, stawiał czoła niemieckiemu korpusowi pancernemu liczącemu ich czterdzieści tysięcy. Piękna i tragiczna zarazem karta historii Polski została opisana w sposób atrakcyjny, tak jakby przewijać miały się przed oczyma odbiorcy poszczególne ujęcia filmu akcji. Towarzyszymy bohaterom w walce, przygotowaniach do niej, w relacjach z kobietami. Oglądamy obraz odchodzącego w przeszłość polskiego dworu, przeżywamy rozterki dowódcy prowadzącego swoich ludzi na pewną nieomal śmierć.

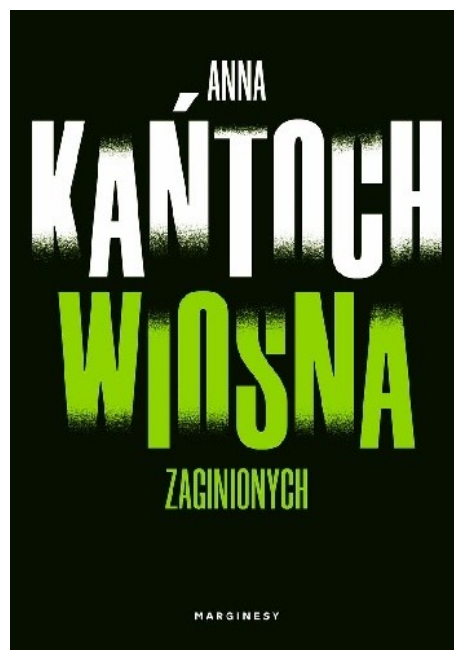
ANNA KAŃTOCH

WIOSNA ZAGINIONYCH

WYDAWNICTWO Marginesy, Warszawa 2020

STRONY 400

ISBN 9788366335851

OPIS

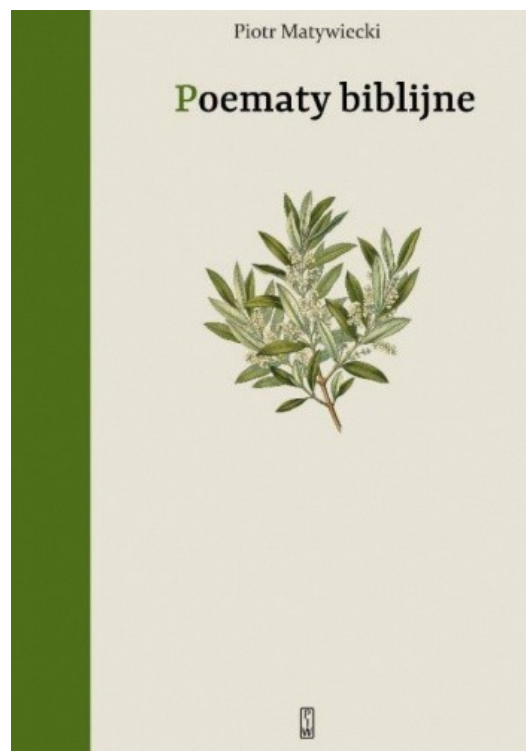
Anna Kańtoch dołączyła do grona cenionych autorów kryminałów kilka lat temu świetnymi literacko książkami „Łaska”, „Wiara i „Pokuta”. Osadzenie ich akcji w Polsce lat 80. pozwoliło autorce przenieść punkt ciężkości z technikaliów policyjnego śledztwa na zagadkę opartą o tajemnice sprzed lat, sugestywną atmosferę oraz starannie zarysowaną psychologię postaci. Każdy z bohaterów – niezależnie od tego, czy jest to ksiądz w kryzysie wiary, nastolatka z prowincji czy dziwaczająca nauczycielka – przedstawia przejmujące studium ludzkiej samotności. Nie inaczej jest w „Wiośnie zaginionych”. Kańtoch co prawda tym razem sięga po realia współczesne, jednak protagonistka, emerytowana policjantka Krystyna, łączy w sobie pozbawioną sentymentalizmu melancholię samotnej starości z determinacją, humorem i ikrą cechującą bohaterów, których losy czytelnik chce śledzić.

PIOTR MATYWIECKI

WYDAWNICTWO PIW, Warszawa 2020

STRONY 210

ISBN 978-83-8196-119-6

OPIS

"Poematy biblijne" Piotr Matywiecki pisze od roku 1965, prawdopodobnie jako swoje poetyckie opus magnum. Refleksja filozoficzna, która korzenie ma w księgach uznawanych przez chrześcijan i żydów za natchnione przez Boga, ujęta tu została w poetyckie wizje i piękne, nieraz rozbudowane metafory. Sam autor swój cykl określa mianem „dzieła w toku”: obecne wydanie jest (wzbogaconą o nowe utwory) najobszerniejszą z trzech wersji, jakie ukazały się drukiem – wcześniej w 1995 i 2009. Wiersze ułożone zostały w kolejności odpowiadającej porządkowi biblijnemu: od stworzenia świata począwszy, a na śmierci Chrystusa skończywszy. Całości dopełnia modlitwa do Słowa. Matywiecki podsumowuje w „Nocie od autora”: „Praca nad tym cyklem wierszy (...) towarzyszy i będzie towarzyszyła mojej poetyckiej drodze. Inspiracje biblijne zarówno w poezji, jak i w eseistyce formują moją wyobraźnię oraz etyczną i filozoficzną świadomość”.

ZAPRASZAMY DO KONTAKTU

OSOBA KONTAKTOWA Jakub Pacześniak
j.paczesniak@bookinstitute.pl

Agnieszka Urbanowska
a.urbanowska@bookinstitute.pl

POZOSTAŁE PROGRAMY IK SKIEROWANE DO TŁUMACZY:

PROGRAM TRANSLATORSKI © POLAND Elżbieta Wierzchowska-Ziobro
e.wierzchowska@bookinstitute.pl

SAMPLE TRANSLATIONS © POLAND Elżbieta Wierzchowska-Ziobro
e.wierzchowska@bookinstitute.pl

KOLEGIUM TŁUMACZY Agnieszka Rasińska-Bóbr
a.bobr@bookinstitute.pl